

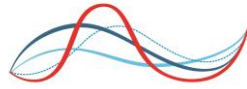
## Otkrivamo kakve su prometne navike stanovnika Hrvatske

Putovanja su oduvijek inspirirala mnoge. Od istraživača poput Marka Pola i Kristofora Kolumba, koji su svojim putovanjima otkrivali nove svjetove, postoji fascinacija putovanjima te općenito kretanjem. Iako si većina tijekom života ne može priuštiti duga putovanja poput spomenutih velikana, gotovo smo nesvjesni toga da se naš svaki dan sastoji od malih ili većih putovanja. Odlazak u školu, na fakultet ili posao, odlazak liječniku, posjeti prijateljima i obitelji zapravo su putovanja koja često radimo rutinski. No, koliko, kako i kada putujemo? Putuju li studenti drugačije od umirovljenika? Odgovor na ta i brojna druga pitanja daje Anкета o prometnim navikama stanovnika Hrvatske, koju je Državni zavod za statistiku, uz financijsku pomoć Europske unije, prvi put proveo u jesen 2017. Rezultati su nam pristigli u travnju pa ćemo vas u idućih nekoliko odlomaka provesti kroz zanimljivosti prikupljene na terenu.

### ***Zašto putujemo?***

Svakom promjenom mjesta boravka postajemo putnik, koji je u Anketi definiran kao osoba koja je u promatranom razdoblju putovala najmanje jednim prijevoznim sredstvom ili pješice. Na samom početku anketare je najviše zanimalo zašto putujemo, tj. koja je svrha putovanja. Rezultati pokazuju da više od trećine (35,4%) putovanja otpada na putovanje na posao, koje u prosjeku traje 30 minuta. Sport i razonoda, posjeti prijateljima i obitelji, jednom riječju slobodno vrijeme, čine 22,1% putovanja. Na odlazak liječniku ili u banku te na druge osobne poslove otpada 18,8% putovanja, dok pratnja nekome čini 12,7% putovanja. Svrhu kupovanja ima 5,3% putovanja, a 4,3% putovanja jesu ona službena.

Putovanje je mnogima jedna od jutarnjih rutina. Naime, najviše putovanja u gradskim prometnim zonama ostvarimo upravo u jutarnjim satima, od 6 do 10 sati, kada je ostvareno 38% putovanja. Može se reći da već od jutra skupljamo prijeđene kilometre koji do kraja dana u prosjeku iznose 9,7 kilometara.



### ***Koje prijevozno sredstvo preferiramo?***

Kako pokazuju rezultati ove ankete, koja se provodila tijekom rujna, listopada i studenoga 2017., stanovnici Hrvatske većinu putovanja ostvare osobnim vozilom (60%) i pješice (23%). Polovica, točnije 51%, kućanstava ima jedno osobno vozilo, 24% kućanstava ima dva i više vozila, dok četvrtina kućanstava nema osobno vozilo. Kad se promatraju putnički kilometri ostvareni osobnim vozilima, najviše ih se prijeđe vozilima na dizelsko gorivo (51%), dok ih je 47% ostvareno osobnim vozilima na benzin. Preostali postotak otpada na osobna vozila koja pokreću ostale vrste goriva. Oni koju putuju osobnim vozilima često to čine sami jer prosječna popunjenost osobnog vozila iznosi 1,6 osoba.

Iako su osobna vozila prvi odabir anketiranih stanovnika Hrvatske, anketare Državnog zavoda za statistiku itekako je zanimalo kako i koliko se koriste i ostala prijevozna sredstva. Udaljenosti do 300 kilometara određuju se kao putovanja na kraćoj udaljenosti i na njima je 6,5% putovanja ostvareno autobusom. Udaljenosti od 300 do 1 000 kilometara definiraju se kao putovanja na srednjoj udaljenosti i na njima je 2,9% putovanja ostvareno avionom.

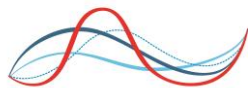
Jedan od najzdravijih načina kretanja zasigurno je vožnja bicikla. Mnogi vožnju na dva kotača ne zaboravljaju ni zimi, a ona odavno nije rezervirana samo za slobodno vrijeme. Biciklisti prosječno prijeđu 3,5 kilometara po putovanju.

Dobiveni podaci Ankete ukazali su na još jednu zanimljivost. Pokazuju da se stanovnici Hrvatske u prosjeku rijetko koriste taksijem kao prijevoznim sredstvom, točnije jedanput godišnje.

### ***Ima li razlika u prometnim navikama različitih skupina stanovnika?***

Rezultati Ankete pokazuju da se u pojedinim etapama života prometne navike stanovništva mijenjaju. Učenici stariji od 15 godina i studenti najviše putovanja ostvare autobusom (32%), osobnim vozilima (31%) i pješice (22%), dok vlakom najviše putuju zaposleni (71%), učenici i studenti (24%) te umirovljenici (5%). Anketa također pokazuje da umirovljenici ne putuju svaki dan jer u prosjeku ostvare 0,64 putovanja dnevno odnosno 234 godišnje.

Postoji i razlika o prometnim navikama žena i muškaraca. Naime, iako među prometnim sredstvima kojima se koriste dominira osobno vozilo, razlikuje se postotak u kojem se njime služe. Muškarci gotovo dvostruko više putuju kao vozači osobnih vozila (60% naspram 33% žena vozačica osobnih vozila). Žene također više putuju pješice (30% žena naspram 16%



DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU  
REPUBLIKE HRVATSKE  
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

## ZANIMLJIVOSTI

Zagreb, 30. travnja 2018.

---

muškaraca). Kad se promatraju prijeđeni kilometri po danu, također postoji razlika po spolovima. Žene, s prosjekom od 10,2 kilometra dnevno, prijeđu čak 6 kilometara manje nego muškarci.

Odgovori u Anketi pokazali su još jednu zanimljivu naviku stanovnika Hrvatske. Kao svrha putovanja pojavljuje se i kupovanje. Time smo dobili uvid u to da najviše stanovnika Hrvatske kupuje subotom (18%), utorkom (16%) i nedjeljom (13%).

Bez obzira na sredstvo kojim se putuje, putovanje uvijek otvara vrata novim iskustvima. Stoga bilo da putujete prekomorskim letovima, šćete se po vlastitom susjedstvu ili odlazite na posao, nemojte dopustiti da se vaša putovanja pretvore samo u kretanje od točke A do točke B. Jer kako se često kaŕe: nije toliko vaŕan cilj putovanja, puno je vaŕniji proces putovanja.